

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

**VODIČ O PRAVIMA
IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA
GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI (I. STUP)
I DOPLATKA ZA DJECU
2019.**

Zagreb, siječanj 2019.

SADRŽAJ

UVOD	3
1. MIROVINSKO OSIGURANJE	
• Osigurane osobe i utvrđivanje svojstva osiguranika	4
• Mirovinski staž	9
• O pravu na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu	11
• O pravu na invalidsku mirovinu i profesionalnu rehabilitaciju	15
• O pravu na obiteljsku mirovinu	19
• Naknada zbog tjelesnog oštećenja	23
• Određivanje mirovine	24
• Isplata mirovine i zapošljavanje korisnika mirovina	26
• Prava prema posebnim propisima	28
• O mirovinskim pravima osoba koje su radile u inozemstvu i Europskoj uniji	31
2. DOPLATAK ZA DJECU	
• O pravu na doplatak za djecu	34
• Pravo na doplatak za djecu unutar Europske unije	36
3. ONLINE USLUGE	
• e-Prijave	37
• Elektronički zapis – zamjena za radnu knjižicu	37
• Korisničke stranice	37
4. VAŽNIJI PROPISI IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA I DOPLATKA ZA DJECU	39
5. KONTAKTI	41

UVOD

Obvezno mirovinsko osiguranje u Republici Hrvatskoj obuhvaća osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup) i osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup). U sustavu mirovinskog osiguranja postoji i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (III. stup).

Mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti je dio sustava mirovinskog osiguranja u kojem se osiguranicima na načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguravaju prava za slučaj nastanka rizika starosti, smanjenja radne sposobnosti, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima njihovih obitelji prava za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika prava.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nadležna je ustanova za ostvarivanje prava isključivo iz sustava generacijske solidarnosti (I. stup) i doplatka za djecu.

U mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) osiguran je isti krug osoba koje imaju svojstvo osiguranika u I. stupu, ali koje su na dan početka primjene II. stupa (1. siječnja 2002.) ili u trenutku stupanja u osiguranje (zaposlenje ili samostalna djelatnost ili prema drugoj osnovi) bile mlađe od 40 godina, kao i osobe koje su u 2002. bile starije od 40, a mlađe od 50 godina života, ako su se odlučile za osiguranje u II. stupu. Osobe koje su 1. siječnja 2002. imale navršених 50 godina života osigurane su samo u I. stupu.

Osiguranici koji su obvezno osigurani u I. i II. stupu i osiguranici koji su dobrovoljno izabrali II. stup imaju pravo u postupku ostvarivanja prava na mirovinu izabrati u kojem sustavu će ostvariti mirovinu (samo iz I. stupa ili kombinirano I. i II. stup), odnosno koji je za njih povoljniji

Ukupna stopa doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje je 20%. Osobe koje su obuhvaćene isključivo sustavom osiguranja na temelju generacijske solidarnosti uplaćuju cjelokupni doprinos u prvi stup, dok osobe koje su osigurane u dva stupa, u I. stup uplaćuju 15%, a u II. 5%. Doprinos se plaća iz plaće zaposlenika ili iz mirovinske osnovice (za samozaposlene osobe i neke druge kategorije). Za naplatu doprinosa nadležno je Ministarstvo financija, Porezna uprava.

Mirovine na temelju ukupnog iznosa kapitaliziranih uplata doprinosa člana mirovinskog fonda nakon ispunjenih zakonskih uvjeta za mirovinu, ostvarenih iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje, isplaćuje mirovinsko osiguravajuće društvo (MOD) na temelju ugovora o mirovini.

OSIGURANE OSOBE I UTVRĐIVANJE SVOJSTVA OSIGURANIKA

U mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti obvezno su osigurane sve radnoaktivne osobe po različitim osnovama, kao što je radni odnos, obavljanje profesionalne ili druge djelatnosti, obrta, trgovine i dr.

To su:

- zaposleni i s njima izjednačene osobe (osobe imenovane na određene dužnosti i dr.)
- osobe koje se stručno osposobljavaju za rad prema posebnim propisima
- osobe zaposlene u inozemnim organizacijama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ne uživaju diplomatski imunitet
- državljani trećih zemalja i osobe bez državljanstva zaposleni u Republici Hrvatskoj ako pravnim propisima Europske unije ili međunarodnim ugovorima nije drugačije određeno
- izaslani radnici koji za poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj obavljaju poslove u drugoj državi te osobe na radu u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske u inozemstvu
- sezonski radnici u poljoprivredi, prema Zakonu o poticanju zapošljavanja
- nezaposlene osobe pod uvjetima i u trajanju utvrđenim propisima o zapošljavanju
- osobe koje su zaposlene kod poslodavca koji ima sjedište u državi članici u kojoj se primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, a u Republici Hrvatskoj nema registrirano trgovačko društvo ili podružnicu i na koje se, u skladu s pravnim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, primjenjuje zakonodavstvo Republike Hrvatske

- osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost (obrotnici, trgovci pojedinci, odvjetnici, javni bilježnici i dr.)
- poljoprivrednici i šumoposjednici
- ostale skupine osoba (vrhunski sportaši, negovatelji HRVI-a, roditelji negovatelji djeteta s poteškoćama u razvoju ili negovatelj osobe s invaliditetom te udomitelji (standardno udomiteljstvo, specijalizirano udomiteljstvo za djecu i dr.) i drugi.
- članovi uprave i izvršni direktori trgovačkih društava, likvidatori i upravitelji zadruge, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi
- svećenici i drugi vjerski službenici vjerske zajednice koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi
- članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi čiji poslodavac je domaća ili strana pravna osoba ako uredbama Europske unije i međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drugačije uređeno
- osobe koje ostvaruju drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje.

Na osobni zahtjev, obvezno su osigurani:

- nezaposleni roditelj koji obavlja roditeljsku dužnost u prvoj godini života djeteta
- osobe zaposlene u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca ako nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima
- osobe zaposlene u institucijama Europske unije ako nisu obvezno osigurane prema propisima Europske unije
- osobe zaposlene na području Republike Hrvatske kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u Republici Hrvatskoj
- osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost, a upisane su u Upisnik poljoprivrednika.

Za slučaj smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost te djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja nastalih zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti također su osigurani:

- učenici i studenti na preddiplomskom i diplomskom studiju, za vrijeme praktične nastave, za vrijeme stručne prakse kod poslodavca
- nezaposleni za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije
- osobe na izdržavanju kazne za vrijeme rada
- osobe koje sudjeluju u spašavanju od elementarnih nepogoda i dr.
- članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava i
- osobe koje obavljaju dužnosti građana u obrani, u skladu s propisima o obrani.

Nakon prestanka obveznog mirovinskog osiguranja, u roku od 12 mjeseci moguće je osigurati se na *produženo osiguranje*, koje je dobrovoljno i kojim se nastavlja osiguranje, bez ograničenja¹.

Svojstvo osiguranika utvrđuje se na osnovi prijave na osiguranje. Prijavu podnosi:

- poslodavac osiguranika, odnosno obveznik doprinosa ili
- osiguranik sam, kada je sam obveznik plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Prijava se podnosi područnoj službi/uredu/ispostavi Zavoda, nadležnoj prema sjedištu poslodavca ili njegove podružnice (za zaposlene), odnosno mjestu prebivališta ili obavljanja djelatnosti/ u poštanskim uredima Hrvatske pošte, a rok za prijavu na osiguranje je **najranije 8 dana prije** početka rada, a **najkasnije prije samog početka rada** kod poslodavca (sklapanje ugovora o radu, početak obavljanja samostalne djelatnosti i dr.).

¹ Produženo osiguranje moguće je ostvariti prema uredbama EU i nakon prestanka osiguranja u državi članici EU, odnosno u državi s kojom je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju.

Zavod osiguraniku na njegovo traženje izdaje potvrdu o evidentiranim razdobljima osiguranja, a elektronički zapis o razdobljima osiguranja osiguranik može preuzeti s korisničkih internetskih stranica Zavoda, dostupnima na www.mirovinsko.hr ili u sustavu **e-Građani**, uz odgovarajuće vjerodajnice (e-PASS, mTOKEN, itd.).

E - prijave

Usluga e-prijave omogućuje poslodavcima, obveznicima podnošenja prijave na mirovinsko osiguranje jednostavnije poslovanje, uštedu vremena i brže podnošenje prijave, izravno iz vlastitog ureda ili doma, 24 sata dnevno.

Usluga e-prijave dostupna je preko internetskih stranica Zavoda www.mirovinsko.hr, a dopunjuje klasičan način podnošenja prijave (na šalteru) mogućnošću podnošenja elektroničkim putem, što je važno s obzirom na to da je rok za prijavu 24 sata.

Obveznici s više od tri zaposlena obvezni su prijave podnositi elektroničkim putem.

Korištenjem usluge e-prijave, elektroničkim putem može se podnijeti:

- eM-1P - Prijava o početku osiguranja
- eM-2P - Prijava o prestanku osiguranja
- eM-3P - Prijava o promjeni tijekom osiguranja
- eM-11P - Prijava o početku poslovanja obveznika doprinosa
- eM-12P - Prijava o prestanku poslovanja obveznika doprinosa
- eM-13P - Prijava o promjeni podataka obveznika doprinosa
- eM-SEZ – Prijava-promjena o preračunatom trajanju staža na sezonskim poslovima

Obveznici u sustavu e-prijava mogu ovlastiti treću stranu, primjerice knjigovodstveni servis koji posjeduje kvalificirani certifikat, da Zavodu u njihovo ime i za njihov račun podnosi e-prijave.

Kako i gdje do usluge e-prijave?

Preduvjet za korištenje usluge je registracija korisnika u Zavodu i posjedovanje čip kartice (*Smart Card*) s pripadajućim čitačem ili USB tokenom na kojem je pohranjen kvalificirani poslovni certifikat koji je izdala Financijska agencija (FINA).

Pristupni list za otvaranje korisničkog računa dostupan je u rubrici *e-prijave* na internetskim stranicama Zavoda www.mirovinsko.hr te ga treba popunjenog potpisati, ovjeriti i predati na najbliži šalter područne službe/ureda/ispostave Zavoda.

U slučajevima kada korisnik posjeduje poslovni certifikat FINA-e koji sadrži OIB (izdan nakon 11. ožujka 2013.), a ujedno je i ovlaštena osoba za zastupanje obveznika doprinosa, *Pristupni list* može se potpisati i predati elektroničkim putem, bez dolaska na šalter Zavoda.

E-pristupnim listom korisnicima je omogućena registracija za: dodjelu, promjenu ili opoziv ovlaštenja za uspostavu e-prijava za novog ili postojećeg obveznika. Aplikacija e-pristupni list namijenjena je svim korisnicima koji su do sada registraciju obavljali popunjavanjem i podnošenjem PDF obrasca *Pristupnog lista* na šalteru ustrojstvenih jedinica Zavoda (npr. knjigovodstveni servisi i drugi poslovni subjekti koji uspostavljaju e-prijave za svoje klijente-obveznike), a koji nisu mogli registraciju obaviti putem internetske stranice Zavoda odabirom izbornika Brza registracija.

Dodatne informacije:

<https://lana.mirovinsko.hr/upute/html/#registracija>

Kontakt za dodatne informacije: e-prijave@mirovinsko.hr

MIROVINSKI STAŽ

Mirovinski staž je skupni naziv za razdoblja provedena u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju (staž osiguranja) i za razdoblja provedena izvan osiguranja koja se pod određenim uvjetima priznaju u mirovinski staž (poseban staž).

Stažem osiguranja smatra se razdoblje koje je osiguranik proveo nakon navršene 15. godine života u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju. U staž osiguranja računa se razdoblje provedeno u zaposlenju s punim radnim vremenom prema propisima o radu, odnosno posebnim propisima. Kao puno radno vrijeme računa se i rad zaposlenog roditelja koji radi s polovicom punoga radnog vremena, nakon proteka obveznoga roditeljskog dopusta, zbog pojačane brige i njege djeteta, roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju te radnika koji rade sa skraćenim radnim vremenom prema posebnim propisima.

Dodani staž za rođeno ili posvojeno dijete

Roditelju – majci ili posvojiteljici koja ostvaruje pravo na mirovinu, u ukupni mirovinski staž za određivanje mirovine, stvarno navršenom mirovinskom stažu dodaje se i razdoblje od šest mjeseci za svako rođeno ili posvojeno dijete (ne za uvjet za stjecanje prava nego za određivanje visine mirovine).

Iznimno, ako je umjesto roditelja – majke ili posvojiteljice dodatni roditeljni dopust prema propisima o roditeljnim i roditeljskim potporama koristio roditelj – otac ili posvojitelj djeteta, pri ostvarivanju prava na mirovinu stvarno navršenom mirovinskom stažu dodaje se i razdoblje od šest mjeseci za svako rođeno ili posvojeno dijete (ne za uvjet za stjecanje prava nego za određivanje visine mirovine).

Dodani staž u trajanju od šest mjeseci dodat će se roditelju-ocu djeteta ako je koristio pretežni dio dodatnog roditeljnog dopusta.

U staž osiguranja računa se i razdoblje koje je osiguranik proveo na profesionalnoj rehabilitaciji, razdoblje korištenja naknade plaće zbog privremene nesposobnosti za rad, razdoblje u kojem su isplaćeni drugi

dohodci za koje je plaćen doprinos za mirovinsko osiguranje te pod određenim uvjetima i razdoblja provedena izvan zaposlenja na osnovi kojih je bio osiguran i za koja je primao plaću, odnosno naknadu plaće prema posebnim propisima ili za koja je ostvario pravo na mirovinsko osiguranje prema propisima o zapošljavanju.

Stož osiguranja ostvaren u jednoj kalendarskoj godini može iznositi najviše 12 mjeseci.

Iznimka je staž osiguranja s povećanim trajanjem (svakih 12 mjeseci računa se kao 14, 12 kao 15, 12 kao 16 ili 12 kao 18 mjeseci), a ostvaruje se po osnovi rada na osobito teškim i za zdravlje štetnim radnim mjestima ili zanimanjima.

Samostalnim obveznicima doprinosa staž osiguranja računa se pod uvjetom da su plaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje, a prema potvrdi Porezne uprave koja je od 1. siječnja 2003. nadležna za naplatu doprinosa.

Osobama koje ostvaruju tzv. drugi dohodak prema poreznim propisima, a obuhvaćene su obveznim mirovinskim osiguranjem, staž osiguranja računa se za svaku godinu na osnovi primitaka iz te godine za koji je plaćen doprinos za mirovinsko osiguranje, preračunavanjem prema prosječnoj plaći u Republici Hrvatskoj u toj godini.

O PRAVU NA STAROSNU I PRIJEVREMENU STAROSNU MIROVINU

Starosna mirovina

Pravo na starosnu mirovinu ostvaruje osiguranik kada navrši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža (uvjeti na snazi do 31. prosinca 2027.).²

U razdoblju od 2019. do 2027. godine žene ostvaruju pravo na starosnu mirovinu prema prijelaznim odredbama.

GODINA OSTVARIVANJA PRAVA	PROPISANA STAROSNA DOB - ŽENE-	
	<i>godine</i>	<i>mjeseci</i>
2019.	62	4
2020.	62	8
2021.	63	0
2022.	63	4
2023.	63	8
2024.	64	0
2025.	64	4
2026.	64	8
2027.	65	0

² U razdoblju od 1. siječnja 2028. uvjet starosne dobi povećava se za četiri mjeseca svake godine, sve do 31. prosinca 2032., a od 1. siječnja 2033. pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik s navršenih 67 godina života i 15 godina mirovinskog staža, bez obzira na spol.

Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika

Starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika **bez umanjena** stječe osiguranik s navršениh 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju³.

Prijevremena starosna mirovina

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu osiguranik ostvaruje kada navrši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža (**uvjeti na snazi do 31. prosinca 2027.**)⁴

U razdoblju od 2019. do 2027. godine žene ostvaruju pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema prijelaznim odredbama.

PRIJEVREMENA STAROSNA MIROVINA ZA ŽENE				
godina	godine života		godine staža	
	god.	mj.	god.	mj.
2019.	57	4	32	4
2020.	57	8	32	8
2021.	58	0	33	0
2022.	58	4	33	4
2023.	58	8	33	8
2024.	59	0	34	0
2025.	59	4	34	4
2026.	59	8	34	8
2027.	60	0	35	0

³ Od 1. siječnja 2027. dobna granica za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika povećava se na 61 godinu života, uz uvjet 41 godine staža osiguranja u efektivnom trajanju.

⁴ U razdoblju od 1. siječnja 2028. uvjet starosne dobi povećava se za četiri mjeseca svake godine, sve do 31. prosinca 2032. Od 1. siječnja 2033. pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik s navršениh 62 godine života i 35 godina mirovinskog staža, bez obzira na spol.

Svota mirovine trajno se umanjuje za 0,3% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu, tj. za 3,6 % po godini do najviše 18 % za pet godina ranijeg odlaska u mirovinu.

Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca

Osiguranik koji je nakon prestanka osiguranja zbog stečaja poslodavca neposredno prije ispunjenih uvjeta za prijevremenu starosnu mirovinu proveo najmanje dvije godine neprekinuto kao nezaposlena osoba prijavljena službi nadležnoj za zapošljavanje **ostvaruje pravo na mirovinu bez umanjenja** ako se s danom ispunjenih uvjeta ili najkasnije s prvim idućim danom nakon ispunjenih uvjeta odjavi iz evidencije nadležne službe za zapošljavanje.

Ostvarivanje prava

Pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu osiguranik stječe od dana kada su ispunjeni uvjeti za mirovinu, s tim što se pravo na mirovinu može ostvariti nakon prestanka osiguranja (zaposlenje, obavljanje obrtničke ili poljoprivredne djelatnosti i dr.).

Iznimno, osiguranik koji na temelju izmijenjenog ugovora o radu nastavi raditi do polovice punog radnog vremena može i bez prestanka radnog odnosa steći pravo na starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika.

Osnovna mirovina

Osiguranici rođeni 1. siječnja 1962. i kasnije, obvezno osigurani u I. i II. mirovinskom stupu, kao i osiguranici koji su dobrovoljno ušli u II. stup u postupku ostvarivanja prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu imaju pravo u **postupku ostvarivanja prava na mirovinu** izabrati u kojem sustavu će ostvariti mirovinu (I. ili II. stup).

Navedeno se ne odnosi na korisnike osnovne obiteljske mirovine, a sredstva s osobnog računa umrlog osiguranika su naslijeđena.

Izbor mirovine osiguranika obvezno osiguranih u oba stupa

Osiguranici koji su obvezno osigurani u I. i II. stupu i osiguranici koji su dobrovoljno izabrali II. stup imaju pravo u postupku ostvarivanja prava

na mirovinu izabrati u kojem sustavu će ostvariti mirovinu, odnosno koji je za njih povoljniji. Osiguranici mogu:

- istupiti iz II. stupa i ostvariti mirovinu isključivo iz I. stupa
- ostati u II. stupu te ostvariti mirovinu iz oba stupa (u tom slučaju mirovina se iz I. stupa određuje za staž navršen do 31. prosinca 2001. s dodatkom od 27%, a za staž od 1. siječnja 2002. s dodatkom 20,25%, određenim s faktorom osnovne mirovine (0,75%). Iz II. stupa mirovina se određuje prema programu mirovinskog osiguravajućeg društva.

Kako i gdje ostvariti pravo?

Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva područnoj službi/uredu/ispostavi HZMO-a prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe koja podnosi zahtjev ili u poštanskim uredima Hrvatske pošte.

Ako je prebivalište podnositelja zahtjeva u inozemstvu, zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja podnosi se nadležnom nositelju mirovinskog osiguranja u državi prebivališta.

Zahtjev za priznanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu može se podnijeti najranije mjesec dana prije prestanka osiguranja (stjecanja prava).

Osiguranici osigurani u oba mirovinska stupa potpisanom izjavom REGOS-u biraju žele li isplatu iz I. ili iz I. i II. mirovinskog stupa.

Ako je zahtjev podnesen u roku od šest mjeseci od prestanka osiguranja, osiguranik ima pravo na mirovinu od prvoga idućeg dana nakon prestanka osiguranja. Ako je od prestanka osiguranja prošlo više od šest mjeseci, osiguranik ima pravo na mirovinu od prvoga dana idućeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i za šest mjeseci unatrag.

Radi bržeg ostvarivanja prava na mirovinu, u HZMO-u se može pokrenuti i tzv. postupak **pretkompletiranja** podataka o stažu i plaći. Budućim umirovljenicima je omogućeno da dvanaest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za mirovinu obavijeste HZMO o namjeri odlaska u starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu te tako brže ostvare svoje pravo kada podnesu zahtjev za mirovinu.

O PRAVU NA INVALIDSKU MIROVINU I PROFESIONALNU REHABILITACIJU

Za ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- postojanje djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti
- uvjet staža.

Djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti može nastati zbog bolesti, ozljede izvan rada, ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Djelomični gubitak radne sposobnosti postoji kada kod osiguranika postoji smanjenje radne sposobnosti, a osiguranik s obzirom na svoju starosnu dob te zdravstveno stanje, naobrazbu i sposobnost može raditi "na prilagođenim poslovima" iste ili slične razine obrazovanja koji odgovaraju njegovim dosadašnjim poslovima, najmanje 70% radnog vremena, a ne može se profesionalnom rehabilitacijom osposobiti za rad s punim radnim vremenom na drugim poslovima.

Potpuni gubitak radne sposobnosti postoji kada kod osiguranika u odnosu na zdravog osiguranika iste ili slične razine obrazovanja, zbog promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem, nastane trajni gubitak radne sposobnosti bez preostale radne sposobnosti.

Osiguranik i korisnik invalidske mirovine **podliježe kontrolnom pregledu** u roku od 3 godine od dana utvrđene smanjene radne sposobnosti, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti. U slučaju da se korisnik ne odazove na kontrolni pregled, a za to nema opravdan razlog, obustavlja se isplata primanja, s tim da se ponovno uspostavlja prvog dana idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je obavljen kontrolni pregled, a najviše za dvanaest mjeseci unatrag.

Korisniku invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti koji se zaposli isplata mirovine se obustavlja i obvezno podliježe kontrolnom pregledu. Ako se kod osiguranika utvrdi poboljšanje zdravstvenog stanja, gubi pravo na invalidsku mirovinu.

Uvjet mirovinskog staža

Ako je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastao zbog **ozljede na radu ili profesionalne bolesti**, pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stječe bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

Ako je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastao zbog **bolesti ili ozljede izvan rada** prije navršenih 65 godina života, pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stječe ako mu navršeni mirovinski staž pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Kao radni vijek uzima se broj punih godina od datuma kada je osiguranik navršio 20 godina života do datuma nastanka djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti. Osiguraniku koji je nakon navršene 20. godine života završio preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij (viša stručna sprema stečena prema ranijim propisima) radni vijek računa se od navršene 23. godine života, a osiguraniku koji je završio preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij (visoka stručna sprema stečena prema ranijim propisima) od navršene 26. godine života.

Razdoblje radnog vijeka skraćuje se za razdoblje u kojem je osiguranik:

- bio na odsluženju vojnog roka
- bio prijavljen kao nezaposlena osoba nadležnoj službi za zapošljavanje.

Iznimno, za osiguranike kod kojih potpuni gubitak radne sposobnosti nastane prije navršene 30. odnosno 35. godine života blaži je uvjet mirovinskog staža (jedna odnosno dvije godine staža osiguranja, a potpuni gubitak radne sposobnosti mora nastati za vrijeme osiguranja ili u roku jedne godine nakon prestanka osiguranja).

Osiguranik kod kojega je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastao kao posljedica radnje za koju je pravomoćnom presudom osuđen za kaznena djela (protiv Republike Hrvatske, radnih odnosa i socijalnog osiguranja, protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, kao i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom) ne stječe, odnosno gubi pravo na invalidsku mirovinu ostvarenu na temelju tog djelomičnog odnosno potpunog gubitka radne sposobnosti s prvim

danom idućega mjeseca od mjeseca u kojem je presuda donesena u kaznenom postupku postala pravomoćna. **Međutim**, članovima obitelji toga osiguranika koji imaju pravo na obiteljsku mirovinu isplaćivat će se njegova mirovina u visini obiteljske mirovine.

Privremena invalidska mirovina

Privremenu invalidsku mirovinu stječe invalid rada koji se profesionalnom rehabilitacijom osposobio za druge poslove, ali je nakon završene rehabilitacije dugotrajno nezaposlen.

Invalid rada je osiguranik koji je na osnovi smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti ostvario pravo na invalidsku mirovinu ili pravo na profesionalnu rehabilitaciju.

Pravo na privremenu invalidsku mirovinu ostvaruje se prema sljedećim uvjetima:

- da je nezaposlenost trajala najmanje pet godina nakon završetka profesionalne rehabilitacije, do dobi od 58 godina života i
- da je bez odgađanja prihvatio ponudu o radu, odnosno da ne odbije ponuđeni posao od tijela nadležnog za zapošljavanje.

Pravo ima i invalid rada koji je nakon završetka profesionalne rehabilitacije nastavio raditi, ali je naknadno ostao bez posla.

Razdoblje povremenog rada u ukupnom trajanju od šest mjeseci ne smatra se prekidom nezaposlenosti.

Profesionalna rehabilitacija

Profesionalna rehabilitacija je skup mjera aktivnosti prema propisima o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom koje se provode radi osposobljavanja invalida rada za rad uz očuvanje njegove preostale radne sposobnosti.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju stječe se obvezno ako kod osiguranika ili osigurane osobe nastane smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost prije navršene 55. godine života ako ispunjava uvjete mirovinskog staža za stjecanje prava na invalidsku

mirovinu, odnosno bez obzira na dužinu mirovinskog staža ako je uzrok smanjenja radne sposobnosti ozljeda na radu ili profesionalna bolest.

Profesionalnu rehabilitaciju provodi centar za profesionalnu rehabilitaciju, a nakon provedene rehabilitacije Hrvatski zavod za zapošljavanje posreduje pri zapošljavanju tih osoba.

Troškovi profesionalne rehabilitacije za osiguranike, koje snosi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili državni proračun, obuhvaćaju osposobljavanje odnosno školovanje, prijevoz, smještaj, prehranu (u određenim slučajevima) i naknadu plaće.

Invalid rada ima pravo na naknadu plaće za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije i za vrijeme čekanja na zaposlenje, tijekom privremene spriječenosti za rad i od završetka profesionalne rehabilitacije do zaposlenja na odgovarajućem radnom mjestu.

Invalidu rada koji je stekao pravo na profesionalnu rehabilitaciju zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti naknada plaće za vrijeme profesionalne rehabilitacije ne može iznositi manje od najnižeg iznosa bruto plaće koja radniku pripada za rad u punom radnom vremenu, određenog propisom koji određuje visinu minimalne plaće.

Kako i gdje ostvariti pravo?

Postupak ostvarivanja prava pokreće izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite kada je riječ o zaposlenoj osobi odnosno osobi sa svojstvom osiguranika ili na zahtjev stranke, ako je osoba nezaposlena, tj. ako u vrijeme podnošenja zahtjeva nema svojstvo osiguranika.

Cjelokupnu medicinsku dokumentaciju osiguranika, u propisanom opsegu i sadržaju, priprema doktor medicine i zajedno sa svojim mišljenjem dostavlja HZMO-u. HZMO će od Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom pribaviti nalaz i mišljenje o radnoj sposobnosti, odnosno o smanjenju radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i **na temelju pribavljenog nalaza i mišljenja donijeti odgovarajuće rješenje.**

Osiguranik ima pravo na invalidsku mirovinu od dana nastanka djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti.

O PRAVU NA OBITELJSKU MIROVINU

Članovi obitelji umrlog osiguranika imaju pravo na obiteljsku mirovinu ako je osiguranik od kojeg se izvodi pravo (umrla osoba) ispunjavao **jedan od sljedećih uvjeta**⁵:

- da je navršio najmanje pet godina staža osiguranja ili najmanje 10 godina mirovinskog staža ili
- da je ispunjavao uvjete dužine mirovinskog staža za stjecanje prava na invalidsku mirovinu
- da je bio korisnik starosne, prijevremene starosne ili invalidske mirovine ili
- da je bio korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Ako je smrt osiguranika ili osigurane osobe nastala **zbog ozljede na radu** ili profesionalne bolesti, članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu neovisno o dužini mirovinskog staža osiguranika.

Udovica/ udovac/ izvanbračni drug/ razvedeni bračni drug s pravom na uzdržavanje/ formalni i neformalni životni partner maju pravo na obiteljsku mirovinu:

- ako su do smrti bračnog druga navršili 50 godina života ili
- ako su mlađi od 50 godina života i ako je do smrti bračnog druga nastao potpuni gubitak radne sposobnosti ili je taj gubitak nastao u roku od jedne godine nakon smrti bračnog druga ili
- ako je nakon smrti bračnog druga ostalo jedno ili više djece koja imaju pravo na obiteljsku mirovinu, a udovica /udovac ili izvanbračni drug obavljaju roditeljsku dužnost prema toj djeci. Ako tijekom trajanja prava po toj osnovi nastane potpuni gubitak radne sposobnosti, zadržavaju pravo na obiteljsku mirovinu dok takav gubitak traje.

⁵ Pravo na obiteljsku mirovinu ne može ostvariti član obitelji koji je namjerno uzrokovao smrt osiguranika ili korisnika mirovine i za takvo kazneno djelo je osuđen pravomoćnom presudom na kaznu zatvora, kao i član obitelji umrlog osiguranika, osigurane osobe ili korisnika mirovine koji se namjerno onesposobio za rad radi ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu.

Ako udovica/ udovac/ izvanbračni drug/ razvedeni bračni drug s pravom na uzdržavanje do dana smrti bračnog druga nisu navršili 50 godina života, ali su imali 45 godina, pravo na obiteljsku mirovinu imaju kada navrše 50 godina života.

Udovica/ udovac/ izvanbračni drug/ razvedeni bračni drug s pravom na uzdržavanje koji su tijekom trajanja prava na obiteljsku mirovinu navršili 50 godina života zadržavaju pravo na obiteljsku mirovinu trajno, a ako pravo na obiteljsku mirovinu prestane prije navršene 50. godine života, ali nakon navršene 45. godine života, pravo na obiteljsku mirovinu mogu ponovno ostvariti kada navrše 50 godina života.

Udovica stječe pravo na obiteljsku mirovinu i kada je dijete osiguranika rođeno nakon njegove smrti. U tom slučaju pravo na obiteljsku mirovinu udovici pripada od dana smrti osiguranika.

Izvanbračni drug ostvaruje pravo na obiteljsku mirovinu ako je izvanbračna zajednica postojala najranije na dan 28. ožujka 2008. ili kasnije, a trajala najmanje tri godine.

Razvedeni bračni drug ima pravo na obiteljsku mirovinu ako mu je sudskom odlukom dosuđeno pravo na uzdržavanje.

Članovi obitelji formalnog i neformalnog životnog partnera imaju pravo na obiteljsku mirovinu ako je formalno ili neformalno životno partnerstvo postojalo na dan 5. kolovoza 2014. ili kasnije i pod uvjetom da je trajalo najmanje tri godine. Status neformalnog životnog partnerstva utvrđuje se u izvanparničnome sudskom postupku.

Dijete stječe pravo na obiteljsku mirovinu:

- ako je u trenutku smrti roditelja mlađe od 15 godina ili mlađe od 18 godina u razdobljima nezaposlenosti
- ako nastane potpuni gubitak radne sposobnosti do dobi do koje se djetetu osigurava pravo na obiteljsku mirovinu, tada ima pravo na obiteljsku mirovinu za sve vrijeme dok traje potpuni gubitak radne sposobnosti
- u slučaju da je potpuni gubitak radne sposobnosti nastao nakon dobi do koje se djetetu osigurava pravo na obiteljsku mirovinu, a prije smrti osiguranika ili korisnika prava, ako ga je umrli uzdržavao do svoje smrti

- ako je u trenutku smrti osiguranika na redovitom školovanju ili započne takvo školovanje nakon smrti osiguranika. Pravo na obiteljsku mirovinu pripada djeci do kraja redovitog školovanja, ali najduže do navršene 26. godine života. Ako je redovito školovanje prekinuto zbog bolesti, dijete ima pravo na obiteljsku mirovinu i za vrijeme bolesti, do navršene 26. godine života kao i nakon tih godina, ali najviše onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubljeno za redovito školovanje, ako je ono nastavljeno prije navršenih 26 godina života.

Dijete sa statusom osobe s invaliditetom s **preostalom radnom sposobnosti** ima pravo na obiteljsku mirovinu nakon smrti roditelja i pravo ne gubi ni zaposlenjem, ali mu se isplata mirovine obustavlja za vrijeme trajanja osiguranja.

Status djeteta osobe s invaliditetom s preostalom radnom sposobnošću dokazuje se pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela o pravu na osposobljavanje na rad ili rješenjem o pravu na posebne programe odgoja i obrazovanja prema posebnim propisima.

Dijete kod kojega tijekom trajanja prava na obiteljsku mirovinu nastane potpuni gubitak radne sposobnosti također zadržava to pravo sve dok postoji potpuni gubitak radne sposobnosti i to pravo ne gubi ni zaposlenjem, ali mu se obustavlja isplata mirovine za vrijeme trajanja osiguranja.

Roditelj kojega je osiguranik ili korisnik prava uzdržavao do svoje smrti ima pravo na obiteljsku mirovinu:

- ako je do smrti osiguranika ili korisnika prava navršio 60 godina života ili
- ako je mlađi od 60 godina života, ali je do smrti osiguranika ili korisnika prava kod njega nastao potpuni gubitak radne sposobnosti, sve dok radna nesposobnost traje.

Zasnivanjem braka odnosno postojanjem izvanbračne zajednice pravo na obiteljsku mirovinu prestaje:

- udovici/udovcu, mlađima od 50 godina, osim ako pravo ostvaruju zbog potpunog gubitka radne sposobnosti
- djeci osiguranika, braći, sestrama i drugoj djeci bez roditelja, osim djeci koja to pravo ostvaruju zbog potpunog gubitka radne sposobnosti i djeci koja su na redovitom školovanju te djeci sa statusom osobe s invaliditetom s preostalom radnom sposobnosti.

Pravo na obiteljsku mirovinu iza smrti korisnika mirovine pripada najranije od prvoga dana sljedećeg mjeseca od mjeseca u kojem je korisnik mirovine umro, a iza smrti osiguranika pripada od dana smrti, ako je zahtjev podnesen u roku od šest mjeseci od dana smrti.

Kako i gdje ostvariti pravo?

Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva nadležnoj područnoj službi/uredu/ispostavi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe koja podnosi zahtjev ili u poštanskim uredima Hrvatske pošte. Ako je prebivalište podnositelja zahtjeva u inozemstvu, nadležan je nositelj mirovinskog osiguranja države prebivališta podnositelja zahtjeva koji će pokrenuti postupak prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

NAKNADA ZBOG TJELESNOG OŠTEĆENJA

U slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti, osiguranik može ostvariti pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja.

Pod tjelesnim oštećenjem podrazumijeva se gubitak, bitnije oštećenje ili znatnija onesposobljenost pojedinog organa ili dijelova tijela, što otežava normalnu aktivnost organizma i zahtijeva veće napore u obavljanju životnih potreba, bez obzira na to uzrokuje li to oštećenje ili ne uzrokuje invalidnost.

Tjelesno oštećenje i stupnjevi oštećenja izražavaju se u postocima od 30 do 100 posto i sadržani su u Zakonom utvrđenoj listi tjelesnih oštećenja.

Naknada zbog tjelesnog oštećenja određuje se ovisno o postotku tjelesnog oštećenja, u odgovarajućem postotku od osnovice i iznosi:

ZBOG TJELESNOG OŠTEĆENJA OD	STUPANJ	NAKNADA IZNOSI U POSTOTKU OD OSNOVICE
100%	1.	40%
90%	2.	36%
80%	3.	32%
70%	4.	28%
60%	5.	24%
50%	6.	20%
40%	7.	16%
30%	8.	12%

Kako i gdje ostvariti pravo?

Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva područnoj službi/uredu/ispostavi HZMO-a prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osobe koja podnosi zahtjev ili u poštanskim uredima Hrvatske pošte. Ako je prebivalište podnositelja zahtjeva u inozemstvu, nadležan je nositelj mirovinskog osiguranja države prebivališta podnositelja zahtjeva.

ODREĐIVANJE MIROVINE

Svotu mirovine čini umnožak **osobnih bodova**, **mirovinskog faktora** i **aktualne vrijednosti mirovine**.

Mirovinski faktor određuje se prema vrsti mirovine.

Aktualnu vrijednost mirovine utvrđuje Upravno vijeće HZMO-a, na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, najkasnije dva mjeseca nakon isteka svakog polugodišta.

Osobni bodovi ovise o mirovinskom stažu i plaćama koje je osiguranik ostvario za vrijeme radnog vijeka, a utvrđuju se tako da se prosječni vrijednosni bod pomnoži s navršenim mirovinskim stažem i polaznim faktorom. Polazni faktor utječe na visinu mirovine u slučaju starosne mirovine i prijevremene starosne mirovine te se:

- starosna mirovina **povećava** osiguraniku koji prvi put stječe pravo na mirovinu nakon 65. godine života⁶ i koji ima 35 godina mirovinskog staža za 0,34% za svaki mjesec nakon navršenih godina života propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, ali najviše za pet godina
- prijevremena starosna mirovina smanjuje se osiguraniku za 0,3 posto za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

Prosječni vrijednosni bod računa se na temelju plaća ostvarenih tijekom čitavog radnog vijeka, u odnosu na prosječnu plaću u Republici Hrvatskoj.

Plaća ostvarena u godini u kojoj se ostvaruje pravo na mirovinu ne uzima se za utvrđivanje vrijednosnih bodova pri izračunu mirovine, već se za tu godinu uzimaju prosječni vrijednosni bodovi, razmjerno stažu osiguranja u toj godini.

Osiguraniku osiguranom u II. stupu, ako ostvari mirovinu iz oba stupa (I. i II.), određuje se dodatak na mirovinu na način da se za dio mirovine za staž ostvaren do 31. prosinca 2001. dodatak određuje u visini 27%, a za

⁶ Za žene se u prijelaznom razdoblju uvjet godina života postupno povećava sa 62 godine i 4 mjeseca u 2019. god. do 65. godine u 2027. godini. - *vidi str. 11.*

dio mirovine za mirovinski staž ostvaren od 1. siječnja 2002. do dana ostvarivanja prava na mirovinu u visini 20,25% (pomnožen s faktorom osnovne mirovine).

Najniža mirovina

Osigurancima kojima je mirovina određena na temelju plaća odnosno osnovica osiguranja niža od tzv. najniže mirovine imaju pravo na najnižu mirovinu. Najniža mirovina od 1. siječnja 2019. određuje se za svaku godinu mirovinskog staža u visini aktualne vrijednosti mirovine.

Najviša mirovina

Najviša mirovina primjenjuje se kada svota mirovine, izračunata prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, prelazi svotu određenu prema Zakonu o najvišoj mirovini. Određuje se na način da se ukupni mirovinski staž osiguranika pomnoži s 3,8 vrijednosnih bodova i polaznim faktorom te se tako izračunati osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine.

Usklađivanje mirovina

Određivanjem aktualne vrijednosti mirovine, mirovine se dva puta godišnje usklađuju s ekonomskim kretanjima u Republici Hrvatskoj.

Aktualna vrijednost mirovine (AVM), koja se primjenjuje od 1. srpnja 2019. i nadalje 1. siječnja i 1. srpnja svake godine, određuje se kao zbroj stope promjene indeksa potrošačkih cijena i indeksa rasta bruto plaća u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi, u omjeru 70:30 ili 30:70, i to:

- ako je udio stope promjene indeksa potrošačkih cijena u zbroju stopa bio manji ili jednak 50%, AVM će činiti zbroj 30 posto indeksa potrošačkih cijena i 70 posto indeksa promjene prosječne bruto plaće svih zaposlenih u RH (30:70)
- ako je udio stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u zbroju stopa bio veći od 50 posto, uskladit će se tako da se zbroji

70 posto indeksa potrošačkih cijena i 30 posto indeksa promjene prosječne bruto plaće svih zaposlenih u RH (70:30).

U slučaju kada je stopa usklađivanja jednaka ili manja od nule, mirovine se ne usklađuju.

Aktualnu vrijednost mirovine utvrđuje Upravno vijeće HZMO-a na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku.

ISPLATA MIROVINE I ZAPOŠLJAVANJE KORISNIKA MIROVINA

Mirovine i mirovinska primanja utvrđuju se u mjesečnoj svoti i isplaćuju unatrag, za svaki protekli mjesec.

Zavod može obustaviti isplatu mirovine i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja ako korisnik ne dostavi bilo koji podatak ili dokument koji Zavod zatraži, a ne može se pribaviti službenim putem.

Za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti obustavlja se isplata mirovine i uspostavlja se svojstvo osiguranika, a nakon najmanje jedne godine provedene u osiguranju korisnik mirovine može, pod određenim uvjetima, zatražiti ponovno određivanje mirovine, i o tomu se donosi rješenje.

Iznimka su, odnosno **mirovina se ne obustavlja** korisniku:

- starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, prijevremene starosne koji je nastavio raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu o koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
- invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad (prema prijašnjim propisima)
- invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti te korisnicima koji:
- obavljaju sezonske poslove u poljoprivredi prema propisima o poticanju zapošljavanja te osobe koje obavljaju poljoprivrednu i

šumarsku djelatnost kao jedino i glavno zanimanje, a upisane su u upisnik poljoprivrednih gospodarstava odnosno upisnik šumoposjednika kao i poljoprivrednici upisani u upisnik poljoprivrednika

- ostvaruju drugi dohodak.

Također, **isplata mirovine se ne obustavlja** korisnicima mirovina koji su upisani u registar poreznih obveznika po osnovi obavljanja:

- domaće radinosti i sporednog zanimanja
- djelatnosti poljoprivrede i šumarstva i
- ostale samostalne djelatnosti.

Navedeno se odnosi samo na samostalne djelatnosti upisane u registar poreznih obveznika u Poreznoj upravi, ali **ne i na umirovljenike koji obavljaju djelatnost obrta, trgovca pojedinca i djelatnost slobodnog zanimanja** (npr. odvjetnik, liječnik i drugi) i koji su, da bi obavljali tu djelatnost, odnosno zanimanje, **upisani u odgovarajući registar** (obrotni registar, sudski registar itd.) kao i na članove uprave, izvršne direktore i likvidatore trgovačkih društava i upravitelje zadruga upisanih u sudski registar. Ti umirovljenici i nadalje potpadaju pod obvezno mirovinsko osiguranje, stječu svojstvo osiguranika te im se isplata mirovine obustavlja i miruje.

Korisnici mirovine ostvarene prema posebnim propisima nemaju pravo na isplatu mirovine za vrijeme zaposlenja, odnosno nakon stjecanja svojstva osiguranika obustavlja im se isplata mirovine.

Iznimka su korisnici starosne mirovine ostvarene ili određene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba i propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposle:

- do polovice punog radnog vremena uz isplatu 100 posto mirovine
ili - s punim radnim vremenom uz isplatu 50 posto mirovine.

Također, hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema ZOMO-u, uz primjenu ZOHBDR-a i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena, uz izmijenjeni ugovor o radu ili koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena **isplata mirovine se ne obustavlja niti se mirovina smanjuje.**

PRAVA PREMA POSEBNIM PROPISIMA

Određene skupine osoba ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja na temelju posebnih zakona.

To su: djelatne vojne osobe, policijski službenici, ovlaštene službenice pravosuđa, zaposleni na poslovima razminiranja, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda, predsjednik Republike Hrvatske, bivši politički zatvorenici, redoviti članovi HAZU-a, službenici u saveznoj tijelima bivše SFRJ, pripadnici Hrvatskog vijeća obrane, radnici izloženi azbestu i neke druge skupine osoba.

Djelatne vojne osobe, policijski službenici i ovlaštene službene osobe ostvaruju starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu prema uvjetima ZOMO-a, osim ako poseban propis nije drugačije odredio pojedine uvjete.

Prema posebnom propisu, samo oni osiguranici koji su u svojstvu djelatne vojne sobe proveli najmanje 10 godina, odnosno ako na dan stjecanja prava nemaju svojstvo djelatne vojne osobe, policijskog službenika i ovlaštene službene osobe, a u tom su svojstvu stvarno povelili najmanje 20 godina, ostvaruju pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu.

Starosnu mirovinu mogu ostvariti:

- na temelju rješenja nadležnog ministra ili čelnika tijela sigurnosno –obavještajnog sustava o prestanku službe, bez obzira na godine života, ako imaju 30 godina mirovinskog staža, od toga 15 godina efektivno provedenih na određenim poslovima ili
- na temelju odluke vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga (samo za djelatne vojne osobe).

Invalidska mirovina ostvaruje se prema uvjetima propisanim ZOMO-om, ali i prema sljedećim povoljnijim uvjetima:

- na temelju rješenja nadležnog ministra ili čelnika tijela sigurnosno –obavještajnog sustava o prestanku službe u slučaju ako se utvrdi nemogućnost daljnjeg profesionalnog razvoja i ako je osoba navršila staž osiguranja od 20 godina (samo za djelatne vojne osobe i policijske službenike) kao invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad
- kao invalidska mirovina zbog opće ili zbog profesionalne nesposobnosti za rad, kada nadležna komisija nadležnog ministarstva odnosno tijela sigurnosno - obavještajnog sustava utvrdi nesposobnost za službu ili poslove koje osoba obavlja u određenom slučaju.

Mirovina se ovim osobama određuje na temelju plaća iz deset uzastopnih najpovoljnijih godina, počevši od 1998., uz povećanje osobnih bodova za 45%, pod uvjetom da su najmanje 10 godina provele u svojstvu djelatne vojne osobe, policijskog službenika ili ovlaštenog službenika pravosuđa.

Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, uz uvjete propisane Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Starosna mirovina - dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu snižava se ovisno o razdoblju sudjelovanja u obrani suvereniteta RH u borbenom sektoru:

- za 4 mjeseca ako je sudjelovao od 100 dana do 5 mjeseci
- po 1 mjesec za svaki mjesec sudjelovanja ako je sudjelovao više od 5 mjeseci.

Prijeвременa starosna mirovina - polazni faktor umanjuje se za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršenih godina života za stjecanje prava na starosnu mirovinu od 0,10% do 0,34%.

Invalidska mirovina. U slučaju invalidnosti nastale, između ostalog, ranjavanjem, bolešću ili ozljedom zadobivenom u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, invalidska mirovina određuje se kao kumulirana mirovina (mirovina s više uzroka).

Obiteljska mirovina ostvaruje se kada je smrt hrvatskog branitelja posljedica ranjavanja, bolesti ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske. Status člana obitelji u ovom slučaju utvrđuje se prema izvršnom rješenju nadležnog tijela. Udovica i majka ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu s navršenih 40 godina života, a udovac i otac – s navršenih 50 godina života. Djeca imaju pravo na obiteljsku mirovinu do 15. godine života, a nakon toga – dok su na redovitom školovanju, s tim da nakon završetka ili prekida školovanja mogu koristiti tu mirovinu najduže 12 mjeseci, uz uvjet da se prijave Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

Povećanje mirovine

Korisnicima starosne, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, prijeвременe starosne mirovine, invalidske mirovine ostvarene prema ZOMO-u i obiteljske mirovine članovima uže i šire obitelji hrvatskog branitelja povećava se osobni bod ovisno o broju dana sudjelovanja u borbenom sektoru u obrani suvereniteta RH (od 0,5 % za do 30 dana sudjelovanja, do 30% za 1441 i više dana sudjelovanja) te za 10% na postotak za broj dana sudjelovanja dragovoljcu iz Domovinskog rata.

Najniža mirovina

Najniža mirovina pripada korisnicima mirovine ako je mirovina niža od najniže mirovine i ako korisnik mirovine ili osobe na temelju kojih izvode pravo na najnižu mirovinu imaju priznato sudjelovanje u obrani

suvereniteta Republike Hrvatske u najmanjem trajanju od 100 dana u borbenom sektoru. Najniža mirovina određuje se od osnovice koja iznosi 45% od prosječne netoplaće po zaposlenome u pravnim osobama u RH u 2016. godini i povećava se ovisno o broju dana sudjelovanja u borbenom sektoru.

Korisnici mirovine ostvarene prema posebnim propisima nemaju pravo na isplatu mirovine za vrijeme zaposlenja, odnosno nakon stjecanja svojstva osiguranika obustavlja im se isplata mirovine.

Iznimka su korisnici starosne mirovine ostvarene ili određene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba i propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposle:

- do polovice punog radnog vremena uz isplatu 100 posto mirovine ili
- s punim radnim vremenom uz isplatu 50 posto mirovine.

Također, hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema ZOMO-u, uz primjenu ZOHBDR-a i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu ili koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena **isplata mirovine se ne obustavlja niti se mirovina smanjuje.**

O MIROVINSKIM PRAVIMA OSOBA KOJE SU RADILE U INOZEMSTVU

Međunarodni ugovori

Na temelju međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, koje je Republika Hrvatska sklopila i primjenjuje, osiguranici na koje se odnosi pojedinačni ugovor mogu ostvariti sva prava iz hrvatskog sustava mirovinskog osiguranja uz uračunavanje razdoblja osiguranja navršenih u drugoj državi ugovornici ako je to potrebno.

Republika Hrvatska primjenjuje međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju sa sljedećim državama: Australijom, Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom, Kanadom, kanadskom pokrajinom Québec, Makedonijom, Srbijom i Turskom. Od 1. srpnja 2013., otkad je Republika Hrvatska postala članicom EU, 16 ugovora s državama članicama EU zamijenile su uredbe EU. Isto tako, uredbama EU zamijenjeni su i ugovori s Norveškom, kao članicom Europskog gospodarskog prostora i Švicarskom.

Osobe koje prebivaju na području Republike Hrvatske pokreću postupak ostvarivanja prava primjenom međunarodnih ugovora podnošenjem zahtjeva nadležnoj službi Zavoda.

Zahtjev podnesen za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja prema propisima jedne države ugovornice smatra se istodobnim zahtjevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice. Zavod će stoga pokrenuti postupak i proslijediti zahtjev inozemnom nositelju mirovinskog osiguranja te o tome obavijestiti osiguranika.

Osobe koje prebivaju na području druge države ugovornice zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja podnose nadležnom nositelju mirovinskog osiguranja u državi u kojoj prebivaju. Inozemni nositelj osiguranja, ako se zahtjev podnosi u inozemstvu, pokrenut će postupak prema Zavodu.

Osiguraniku koji ispunjava uvjete za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja samo na temelju razdoblja osiguranja navršenih u Republici Hrvatskoj pravo će biti priznato na temelju tih razdoblja, bez primjene međunarodnog ugovora (tzv. *samostalna mirovina*).

Ako osiguranik ne ispunjava uvjete za ostvarivanje prava samo na temelju razdoblja osiguranja navršenih u Republici Hrvatskoj, Zavod će u obzir uzeti i razdoblja osiguranja navršena u drugoj državi ugovornici, ali će davanje iz hrvatskog osiguranja biti određeno samo na temelju razdoblja osiguranja navršenih u Republici Hrvatskoj (tzv. *razmjerni dio mirovine*).

Pri odlučivanju o pravu na mirovinu, razdoblja osiguranja navršena u drugoj državi ugovornici mora potvrditi nadležni nositelj mirovinskog osiguranja u državi o kojoj je riječ. Na taj način Zavod će ih moći pribrojiti

hrvatskim razdobljima osiguranja radi ispunjenja uvjeta staža propisanih za stjecanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja.

Uredbe Europske unije

Ako je osoba bila osigurana u dvije ili više država članica Europske unije, Europskog gospodarskog prostora (Norveška, Island i Lihtenštajn - EGP) ili Švicarskoj, postupak za ostvarivanje prava na mirovinu pokreće se podnošenjem zahtjeva nadležnoj ustanovi u državi članici u kojoj osoba ima prebivalište ili u državi posljednjeg osiguranja. Zahtjev podnesen u jednoj državi članici smatrat će se zahtjevom podnesenim u svim državama članicama u kojima ima ostvarena razdoblja osiguranja.

Pravo na mirovinu može se ostvariti u svim državama članicama u kojima je osoba bila u osiguranju najmanje dvanaest mjeseci te ako ispunjava i druge uvjete prema nacionalnim propisima tih država, npr. potrebne godine života.

Ako je osiguranik u nekoj državi članici navršio razdoblje osiguranja kraće od dvanaest mjeseci i ako samo na osnovi tog kraćeg razdoblja ne može ostvariti pravo na mirovinu, to razdoblje će preuzeti sve ostale države članice u kojima je osoba bila u osiguranju i iz kojih može ostvariti pravo na mirovinu.

Sva razdoblja osiguranja navršena u državama članicama Europske unije, EGP-a ili Švicarskoj uzet će se u obzir kada osoba ispuni uvjete potrebne za ostvarivanje prava na mirovinu. Svota mirovine iz pojedine države članice ovisi o nacionalnim propisima te države.

Osiguranici koji su radili u državama članicama EU ili EGP-a odnosno Švicarskoj ili državama s kojima Republika Hrvatska ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju mogu podnijeti zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja koja su navršili u inozemstvu i ubrzati postupak ostvarivanja prava kada steknu uvjete.
--

O PRAVU NA DOPLATAK ZA DJECU

Doplatak za djecu novčano je primanje koje koristi roditelj ili druga osoba kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj, a radi potpore pri uzdržavanju i odgoju djece.

Pravo na doplatak za djecu stječe se i ostvaruje ovisno o broju članova kućanstva, broju djece i visini ukupnog dohotka članova kućanstva korisnika te drugim propisanim uvjetima utvrđenim Zakonom.

Za ostvarivanje prava na doplatak za djecu izvanbračna se zajednica izjednačava s bračnom zajednicom.

Doplatak za djecu ne može biti predmet ovrhe ili osiguranja, osim prema sudskoj odluci radi uzdržavanja u korist djece za koju se ostvaruje taj doplatak.

Doplatak za djecu osobno je pravo korisnika i ne može se prenositi na drugu osobu, a iznimno se može isplaćivati drugoj osobi.

Ako oba roditelja mogu ostvariti pravo na doplatak za djecu dužni su se sporazumjeti koji od njih će to pravo ostvariti, a pravo na doplatak može se ostvariti samo po jednoj osnovi.

Za djecu na redovitom školovanju u srednjoj školi pravo na doplatak za djecu pripada najduže do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 19 godina života. Iznimno, djeci kojoj redovito srednjoškolsko obrazovanje traje pet godina pravo pripada do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 20 godina života. Za djecu s oštećenjem zdravlja prema posebnim propisima doplatak pripada najduže do 21. godine života.

Doplatak za djecu ne pripada korisniku:

- za vrijeme dok je dijete na školovanju u inozemstvu, osim ako međunarodnim ugovorom ili pravilima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nije drugačije određeno
- za dijete kojemu je osiguran stalan smještaj u ustanovi na teret sredstava iz državnog proračuna.

Pravo na doplatak za djecu prestaje stupanjem djeteta u brak.

Uvjeti za stjecanje prava podnositelja zahtjeva:

- da je hrvatski državljanin koji ima neprekidno prebivalište u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva
- da ima status stranca s odobrenim stalnim boravkom te da ima prebivalište u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva
- da ima status azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili status člana njihove obitelji prema propisima o azilu, bez uvjeta državljanstva i duljine prebivališta, odnosno stalnog boravka na području Republike Hrvatske
- da ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelazi 70% proračunske osnovice po članu kućanstva mjesečno
- da živi u zajedničkom kućanstvu s djetetom
- da uzdržava dijete.

Prema posebnim uvjetima, tj. neovisno o ukupnom dohotku kućanstva doplatka za djecu korisniku pripada za:

- djecu s težim ili teškim invaliditetom
- djecu smrtno stradalog, nestalog hrvatskog branitelja, na osnovi Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Svota doplatka za djecu određuje se u postotku od proračunske osnovice i ovisi o utvrđenom dohodovnom cenzusu i o zdravstvenom stanju djeteta.

Proračunska osnovica se za svaku godinu određuje *Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske*.

Kako i gdje podnijeti zahtjev?

Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva područnoj službi/uredu/ispostavi *Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje* prema mjestu prebivališta, odnosno stalnog boravka podnositelja zahtjeva ili u poštanskim uredima Hrvatske pošte.

Pravo na doplatak za djecu unutar Europske unije

Doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj u kontekstu koordinacije sustava socijalne sigurnosti Europske unije smatra se obiteljskim davanjem.

Ako pravo na obiteljsko davanje ovisi o razdobljima osiguranja ili prebivanja, ta razdoblja će se uzeti u obzir iz druge države članice, ako je to potrebno.

Propisi EU za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti sadrže jasna pravila koja će država članica EU isplaćivati obiteljska davanja. Tim pravilima određuje se koja će država biti primarno, a koja sekundarno nadležna za isplatu obiteljskog davanja u slučaju postojanja prava na obiteljsko davanje iz više država članica. Primarno nadležna država isplaćivat će puni iznos obiteljskog davanja, tj. isti iznos koji bi isplaćivala da se primjenjuje samo zakonodavstvo te države. Ako je iznos obiteljskog davanja u sekundarno nadležnoj državi viši od iznosa obiteljskog davanja u primarno nadležnoj državi, tada je sekundarno nadležna država dužna isplatiti dodatak u visini razlike između ta dva davanja. Ove odredbe omogućuju ostvarivanje prava na najviši iznos obiteljskog davanja predviđen zakonodavstvom jedne od navedenih država članica.

Ako pravo na obiteljsko davanje postoji u više država članica EU po različitim osnovama, koja će država biti primarno, a koja sekundarno nadležna određuje se prema sljedećim pravilima:

1. prava koja postoje po osnovi zaposlenja ili samozaposlenja
2. prava koja postoje po osnovi korištenja mirovine
3. prava stečena po osnovi prebivališta.

Kako i gdje ostvariti pravo?

Zahtjev se podnosi osobno ili pisanim putem Područnoj službi u Zagrebu. Također se može podnijeti i u drugoj područnoj službi/uredu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kao i u nadležnoj ustanovi za obiteljska davanja u drugoj državi članici EU prema mjestu

prebivališta podnositelja zahtjeva te će biti proslijeđen na rješavanje u nadležnu Područnu službu u Zagrebu. Zahtjev se može podnijeti i u poštanskim uredima Hrvatske pošte.

ONLINE USLUGE

E-prijave

Vidi rubriku Osigurane osobe i utvrđivanje svojstva osiguranika, str. 4

Elektronički zapis – zamjena za radnu knjižicu

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 1. srpnja 2013. osigurava elektroničko vođenje podataka o radno-pravnom statusu osiguranika kao zamjenu za radnu knjižicu. Podaci se prikazuju u elektroničkom obliku, a dostupni su na internetskim stranicama Zavoda **www.mirovinsko.hr** i preko sustava **e-Građani**, kojem se pristupa uz odgovarajuće vjerodajnice.

Na navedenim korisničkim stranicama korisnik ima uvid u vlastite podatke te može preuzeti i valjanu potvrdu o radno - pravnom statusu koja sadrži podatke o prijašnjem i trenutačnom statusu u elektroničkom formatu koji je moguće otisnuti ili poslati elektroničkom poštom.

Elektronička potvrda sadrži podatke pomoću kojih zainteresirana strana, primjerice potencijalni poslodavac, na internetskim stranicama Zavoda može provjeriti njezinu vjerodostojnost (rubrika *Provjera vjerodostojnosti*).

Potvrdu je moguće dobiti i osobno u svim područnim službama, uredima i ispostavama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Korisničke stranice

Na internetskim stranicama Zavoda **www.mirovinsko.hr** i u sustavu **e-Građani** dostupne su i interaktivne korisničke stranice namijenjene fizičkim osobama, prije svega osiguranicima.

U rubrici *Upiti na evidencije* nalaze se osobni podaci o korisniku, i to:

- podaci o prijavama i odjavama na osiguranje
- podaci o stažu, plaći i osnovici i
- podaci o ostvarenom drugom dohotku, koji je za pojedine godine prijavio poslodavac.

Također se može:

- zatražiti besplatni informativni izračun mirovine
- poslati Zavodu obavijest o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu (tzv. pretkompletiranje)
- pronaći informacija u kojoj je fazi rješavanja zahtjev koji je podnesen u područnoj službi, uredu ili ispostavi Zavoda
- napraviti informativni izračun doplatka za djecu (*Kalkulator doplatka za djecu*).

Kako i gdje do usluge?

Za korištenje navedenih usluga treba imati odgovarajuće vjerodajnice za pristup usluzi **e-Građani** (korisničko ime i lozinka, mTolken, elektronička osobna iskaznica, i sl.). Podaci su dostupni u roku 24 sata nakon prijave na uslugu.

VAŽNIJI PROPISI IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA I DOPLATKA ZA DJECU

- **Zakon o mirovinskom osiguranju** (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18 i 115/18)
- **Zakon o obveznim mirovinskim fondovima** (Narodne novine, br. 19/14, 93/15, 64/18 i 115/18)
- **Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima** (Narodne novine, br. 22/14, 29/18 i 115/18)
- **Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima** (Narodne novine, br. 22/14, 29/18 i 115/18)
- **Zakon o najvišoj mirovini** (Narodne novine, br. 162/98 i 82/01)
- **Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem** (Narodne novine, br. 115/18)
- **Zakon o pravu na dodatak uz mirovinu određenih kategorija korisnika mirovine** (Narodne novine, br. 45/02)
- **Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju** (Narodne novine, br. 79/20, 114/11 i 115/18)
- **Zakon o doprinosima** (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18)
- **Pravilnik o doprinosima** (Narodne novine, br. 02/09, ispr. 09/09, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13, 157/14 i 128/17)
- **Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2018. godinu** (Narodne novine, br. 128/17)
- **Pravilnik o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje** (Narodne novine, br. 159/13, 22/15, 57/15, 125/15 i 19/17)
- **Pravilnik o utvrđivanju staža osiguranja na temelju plaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje** (Narodne novine, br. 12/14)
- **Uredba o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa na temelju radnog odnosa** (Narodne novine, br. 49/12 i 31/14)

- Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, br. 67/17)
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, br. 157/13, 152/14 i 39/18)
- Zakon o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18)

Kontakti

INFOtelefoni: +385 1 45 95 011
+385 1 45 95 022

www.mirovinsko.hr

SREDIŠNJA SLUŽBA ZAVODA

A. Mihanovića 3
10000 Zagreb

PODRUČNE SLUŽBE:

PODRUČNA SLUŽBA U OSIJEKU Kralja Zvonimira 1 31000 Osijek	PODRUČNA SLUŽBA U SPLITU Obala kneza Branimira 15 21000 Split	PODRUČNA SLUŽBA U RIJECI Slogin kula 1 51000 Rijeka
PODRUČNA SLUŽBA U VARAŽDINU Kolodvorska 20c 42000 Varaždin	PODRUČNA SLUŽBA U ZAGREBU Tvrtkova 5 10 000 Zagreb	

PODRUČNI UREDI:

PODRUČNI URED U BJELOVARU Masarykova 7 43000 Bjelovar	PODRUČNI URED U ČAKOVCU I. Mažuranića 3 40000 Čakovec	PODRUČNI URED U DUBROVNIKU Dr. Ante Starčevića 3 20000 Dubrovnik
PODRUČNI URED U GOSPIĆU Ulica dr. F. Tuđmana 6 i 8 53000 Gospić	PODRUČNI URED U KARLOVCU Kralja Tomislava 8 47000 Karlovac	PODRUČNI URED U KOPRIVNICI Ul. Hrv. državnosti 3 48000 Koprivnica
PODRUČNI URED U POŽEGI Republike Hrvatske 1c 34000 Požega	PODRUČNI URED U PULI-POLA Danteov trg 4 3 52100 Pula	PODRUČNI URED U SISKU Ulica lipa 4 44000 Sisak
PODRUČNI URED U SL. BRODU Naselje Slavonija I b.b. 35000 Slavonski Brod	PODRUČNI URED U ŠIBENIKU Ul. fra dr. Jerolima Milete 12 22000 Šibenik	PODRUČNI URED U VIROVITICI Vladimira Nazora 2 33000 Virovitica
PODRUČNI URED U VUKOVARU Vladimira Nazora 3 32000 Vukovar	PODRUČNI URED U ZADRU Šimuna Kožičića Benje 2 23000 Zadar	

Impresum

Nakladnik

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje MB: 1416626 OIB:
84397956623

Za nakladnika

Josip Aladrović

Uređuje se i tiska

U Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje Središnja služba
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

urednistvo@mirovinsko.hr

www.mirovinsko.hr

Zagreb, 2019.

